

כ"ז אב תשס"ו/21, 2006 August

לענין אבלות/ שופטים

דברים י"ד א'

בָּנִים אַתֶּם לִידְוֹד אֱלֹקֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׁיִמוּ קֶרֶךְ בֵּין עֵינֵיכֶם לְמֶת

לכאורה קשה מה ענין המעשים הזרים האלה להיותנו בנים לה'.

והתשובה שהצעתי מצאתח אחר כך ב"דעת זקנים מבעלי התוספות" על אתר :

ולכן אם מת אביכם הבשר ודם לא תתגודדו שהרי אינכם יתומים
בכך כי יש לכם אב שהוא חי וקיים יתברך וית' שמו אבל העכו"ם
כשמת אביו יש לו להתגודד שאין לו עוד אב כי אם עצו ואבנו שאין
בם מועיל כדכתיב אומרים לעץ אבי אתה ולאבן את ילדתנו :

וביתר ביאור : הרמב"ם בפ"ג מהל' אבל מנסח העקרון של דיני אבלות בזה"ל :

(יא) אל יתקשה אדם על מתו יתר מדאי... והמצער עצמו יותר על
מנהגו של עולם הרי זה טפש...

(יב) כל מי שאינו מתאבל כמו שצוו חכמים הרי זה אכזרי

וא"כ הפשט בפסוק שלנו הוא : אם מת לכם מת עליכם להתאבל – אולם לא יותר
מן המידה, לפי ש"המצער עצמו יותר על מנהגו של עולם" נראה שאין לו אבא
בעולם, וזה שקר שהרי "אב אחד לכולנו", מכיון שאתם "בנים למקום" נשאר לכם
אב בשמים, ועל כן האבלות צ"ל במתחנות – רק מה שציוו חכמים ולא פחות וגם
לא יותר.